10e JAARGANG. № 274.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT.

Prijs der Inteekening.
Voor Soerabaja. ꝑ jaar........ f 18.—
„ Java en buitenbez. „ do........ „ 20.—
„ Europa „ do........ „ 25.—
De **Oostpost** verschijnt dagelijks, met uitzondering van den ZONDAG.

VRIJDAG 21 NOVEMBER 1862.

Prijs der Advertentiën.
De prijs der ADVERTENTIEN is f 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letters betalen dubbel.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

Sluiting der Landmail - pakketten.
In de maand November den 25sten, des middags te 4 uur.

ADVERTENTIEN.

No. 520. *EXTRACT uit het Register der Besluiten van den Resident van Soerabaja.*

SOERABAJA, *den* 20 *November* 1862.

Gelet op 's Gouvernements Besluit van 6 November jl. No. 3, waarbij de ambtenaar op non-activiteit H. J. C. HOOGEVEEN, laatstelijk Inspecteur van Financiën, onlangs van verlof uit NEDERLAND teruggekeerd, tijdelijk is toegevoegd aan den Resident van SOERABAJA.

Heeft besloten:

Aan den ambtenaar H. J. C. HOOGEVEEN, laatstelijk Inspecteur van Finantiën, op te dragen de dagelijksche afdoening van zaken, het beheer der Residentie SOERABAJA betreffende, Extract, enz.

Accordeert met voors. register:
De Secretaris,
(1558) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op Zaturdag den 22sten dezer, des morgens ten 10 ure, ten bureele van den Resident van Soerabaija, eene

UITBESTEDING

zal worden gehouden,

voor den overvoer van BOENGA **naar** CHERIBON **van 108 stuks** DOLKEN **en** BALKEN.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten bureele voornoemd.

SOERABAYA, *den* NAMENS DEN RESIDENT,
8 *November* 1862. De Secretaris.
(1516) WEGENER.

De Resident van SOERABAJA maakt bekend, dat op

Vrijdag den 28 dezer

te PODJOK nabij GRISSEE

voor rekening van den Lande in het openbaar zullen worden verkocht

2152 stuks afgekeurde houtwerken,

afkomstig van de Stapelplaats te BOENGA,
SOERABAYA, *De Resident,*
den 13 *November* 1862. O. VAN REES.
(1539)

Wordt bekend gemaakt, dat op Zaturdag den 29sten dezer

DES MORGENS TEN 10 URE,

ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING,

zal worden gehouden

voor den overvoer van ZOUT van BOENDER naar de verschillende Zoutverkooppakhuizen in de Residentie PROBOLINGO gedurende het jaar 1863 en 1863 t/m. 1865.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten burele voornoemd.

SOERABAJA, Namens den Resident.
den 14*den November* 1862. *De Secretaris,*
(1545) WEGENER.

De Hoofd-Ingenieur, chef der 4de water staats-afdeeling, maakt bekend, dat op *ZATURDAG* den 6den *DECEMBER* aanstaande, des morgens om 9 ure, ten zijnen kantore te Soerabaja, in het openbaar zal worden

UITBESTEED

1e. het verwen der vensters en deuren, alsmede het vernieuwen en in goeden staat brengen der zinken en gepleisterde goten van het stadhuis alhier;

en

2e. het vervaardigen en daarstellen der benoodigde weêr-afleiders op de gebouwen aan de Equipage werf, Marine-pakhuizen, rondhoutenloods, en woning van den Directeur, op het Marine-etablissement te Soerabaja, volgens bestekken en voorwaarden, liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

DE HOOFD-INGENIEUR VOORNOEMD,
(1508) P. VAN BAAK.

De Hoofd-Ingenieur chef der 4e Waterstaats afdeeling maakt bekend dat op Zaturdag den 13den December aanstaande des morgens om 9 ure ten zijnen kantore te Soerabaija, in het openbaar zal worden

Uitbesteed.

Het bouwen van een gesticht tot verpleging en afzondering van lijders aan lepra, en door syphilis geschondenen, nabij de dessa Semaroong aan de Pegirian rivier.

Volgens bestek en voorwaarden liggende ten gemelden kantore ter inzage van belanghebbenden.

De Hoofd-Ingenieur voornoemd:
(1531) P. VAN BAAK.

Wordt bekend gemaakt, dat op Woensdag den 17den December 1862, des morgens ten 10 ure, ten burele van den Resident van Soerabaja

EENE UITBESTEDING

zal worden gehouden

voor den overvoer van ZOUT gedurende 1863 van de verschillende dépôts naar eenige op de NOORDKUST van JAVA gelegene plaatsen en naar de BUITENBEZITTINGEN.

De voorwaarden liggen voor belanghebbenden ter inzage ten burele voornoemd.

SOERABAJA, Namens den Resident,
17 November 1862. DE SECRETARIS,
(1550) WEGENER.

Wordt bekend gemaakt, dat op den 20sten December 1862 des morgens ten 9 ure ten burele van den Directeur van den artillerie Constructie Winkel eene publieke

Uitbesteding

zal worden gehouden voor de levering van artillerie goederen en algemeene behoeften van Europeschen oorsprong, voor de dienst van het jaar 1864, waarvan de voorwaarden op bovenvermeld bureau en op dat van den Resident van *Soerabaja* ter lezing liggen.

DE DIRECTEUR VOORNOEMD:
(1391) LINDWURM.

UITBESTEDING.

Op Dingsdag den 10den Februarij 1863, des morgens ten 10 ure

zal op het Bureau van de Ondergeteekende publiek worden UITBESTEED de levering van

Roode wijn

ten behoeve van het Militair departement gedurende de jaren 1864 tot en met 1866.

De UITBESTEDING zal plaats hebben twee ledig namelijk:

1°. voor de behoefte van het **Leger** te zamen genomen.

2°. voor de behoefte in deze afdeeling,

De voorwaarden liggen dagelijks, met uitzondering van zon- en feestdagen, voor belanghebbenden, van 's morgens 8 tot 's namiddags 2 uren ter lezing op het bureau van den Ondergeteekende, bij wien tevens de verlangd wordende inlichtingen te bekomen zijn.

De Onder Intendant der 1ste klasse in de 3de militaire afdeeling op Java.
Bij Ontstentenis.
De Onder Intendant der 2de klasse
SOERABAYA, *der militaire administratie*
den 11 *November* 1862. DE GROOT.
(1525)

BEKENDMAKING

aan ouders en voogden: dat aanzoeken voor de toelating, met *primo Januarij e. k.* **van leerlingen op de gouvernement ambachtschool te dezer stede,** kunnen worden ingezonden, in den loop van deze en de volgende maand, aan het locaal der genoemde school, op de hoek van de *Handelstraat* tegenover de roode brug.

SOERABAYA, 11 *November* 1862.
De Directeur der Gouv. Amb. school voornd.
(1532) A. H. BISSCHOP GREVELINK.

POST-KANTOOR.

op Zaturdag den 22sten a. s.

DES MIDDAGS TEN 12 URE,

zullen post-pakketten worden gesloten voor

MACASSAR,

te verzenden per Z. M. stooms. *MADURA.*

SOERABAJA, *De Postkommies,*
20 *November* 1862. C. WELTER.
(1559)

JONGENS WEEZEN INRIGTING.

Aan Heeren kontribuanten aan de alhier gevestigde **jongens- weezen- inrigting** en aan allen die belang in die inrigting stellen wordt bekend gemaakt, dat van af heden dagelijks, zon- en feestdagen uitgezonderd, op het bureau van den ondergeteekende bij de Fabriek voor de Marine en het stoomwezen ter inzage ligt, *het derde jaarlijksch algemeen verslag van de hoofd- kommissie der boven- genoemde inrigting over het jaar* 1861,

De President der plaatselijke kommissie van de boven genoemde inrigting.

SOERABAYA, VAN BLEISWIJK RIS.
13 November 1862. (1551)

SUB-COMMISSIE VAN ONDERWIJS.

School-Commissarissen over de maand November

de heer J. L. van GENNEP en
J. D. HALEWIJN.

VENDU - DEPARTEMENT

PUBLIEKE VENDUTIËN.

op Maandag 24 November 1862.

Ten huize van den Luitenant MULDER in het Militair Kampement alhier, van den boedel van wijlen den Luitenant A. LEERS.

op Dingsdag 25 November 1862.

Bij den heer D. D. van BOECKHOLTZ in de Chinesche Kamp alhier, van diverse goederen.

op Woensdag 26 November 1862.

Bij de heeren van ECK & CO te Ketabang van houtwerken.

Op Donderdag 27 November 1862.

Bij de Weeskamer alhier van onderscheidene sterfboedels.

op Vrijdag 28 November 1862.

Ten sterfhuize van den Arabier SECH ACHMAT BIN ALIE BA-ADILLA in de kampoong Baroe van den boedel van wijlen gemelden Arabier.

Op Zaturdag 29 November 1862.

Bij het Marine Etablissement van den romp van Z. M. stoomschip *Gedeh* en van den inventaris van gemelden bodem. (1556)

GEBOORTEN.

Bevallen van een' ZOON, J. A. DONKERS, geboren *Smith*

SOERAKARTA, 18 November 1862. (1555)

Voorspoedig bevallen van eenen *ZOON* M. W. DE SISO, geb. *Hazaart.*

TIMOR KOEPANG, 29 October 1862. (1561)

STERFGEVALLEN.

Heden den 19den November 1862 overleed, na eene ziekte van 17 maanden, mijn innig geliefde echtgenoot KAREL ABRAHAM WERTHEIM, ambtenaar op wachtgeld, in den ouderdom van ruim 31 jaren.

L. W. WERTHEIM.
(1562) geb. BINKHUIJZEN.

HOUT - VENDUTIE

op Woensdag den 26sten November 1862.

ZAL DOOR DEN ONDERGETEKENDE, VOOR REKENING van de HH. B. J. VAN ECK & CO, op de Stapelplaats te KETABANG alhier,

worden verkocht:

1000 Djatie Balken

eenige DOLKEN, KNIEËN, WALIEKOEKOEN, BRANDHOUT en SCHAALPLANKEN, alles afkomstig van de **Houtkap onderneming** van den Hr. W. B. LOUDON.

(1554) **BOODT.**

HOUT - VENDUTIE

te

KEDIRI.

Op Donderdag den 27*sten November* 1862.

van ± 700 **DJATIE BALKEN.**

Afkomstig van de Houtkap onderneming van den Hr. W. B. LOUDON te *Blitar.*

(1547) BOODT qq.

Op een nader te bepalen dag

zal door de ondergeteekenden publiek worden verkocht:

Een ERF met een STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS en BIJGEBOUWEN, gelegen binnen deze stad in de Jotangan, thans Jatottan, Blok No. 22, bij de verponding geregistreerd onder No. 294, thans geoccupeerd als HOTEL en WAGENVERHUURDERIJ door den Heer SCHMIDT benevens een daaraan grenzend uitgestrekt stuk gronds.

Inmiddels ieder afzonderlijk uit de hand te koop.

Nadere informatiën bij
(1375) ANEMAET & CO.

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET STOOMSCHIP

OENARANG

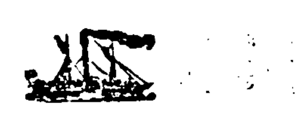

Kapt. Kramer.

Vertrekt naar **Samarang** en **Batavia** op *Zaturdag den 22den November.*

Adres bij
(1549) W. CORES DE VRIES.

VERTREK VAN SCHEPEN

PASSAGE NAAR NEDERLAND.

Het Nederlandsch snelzeilend, campagne barkschip

JOHANNA ELISABETH,

Kapitein N. BURHOVEN JUNIUS.

Vertrekt van hier direct naar NEDERLAND tusschen *primo* en *medio December.*

Genoemde bodem heeft eene groote luchtige campagne met ruime hutten, badkamer, en hetgeen verder tot den overvoer van passagiers ten volste vereischt wordt.

Informatiën dienaangaande bij de Agenten **ADAM & CO,** alsmede bij den Gezagvoerder in het **Marine Hotel,** alwaar tevens eene teekening der campagne voorhanden is.

(1494)

Passage naar Nederland

wordt aangeboden met het snelzeilend Barkschip

CAPELLA,

Kapt. J. Kruisinga.

Dit schip is uiterst doelmatig ingerigt voor den overvoer van passagiers, en vertrekt tegen het begin der volgende maand direct van hier naar Amsterdam.

Nadere informatiën te bekomen bij den Gezagvoerder in het Marine Hotel en bij

De Agenten,

(1560) FRASER EATON & CO.

Passage naar Nederland

Wordt aangeboden met het snelzeilend Barkschip

ZEEMANSHOOP,

kapitein G. N. B. PFAFF.

Het schip is uiterst doelmatig voor den overvoer van Passagiers ingerigt.

Het vertrek zal Ultimo November van PASOEROEAN plaats hebben.

Nadere informatiën bij den kapitein en bij

De Agenten,

(1510) MATHIEU EBBS RUIJS & CO.

Naar Amsterdam

zal *medio December* direct van hier vertrekken het snelzeilend viermast schip

ARGO,

gevoerd door kapt. A. W. F. van Teutem, bijzonder ingerigt voor den overvoer van passagiers.

Nadere informatiën te bekomen bij den gezagvoerder, adres Marine Hotel.

De Agenten,

REIJNST & VINJU *te Batavia.*

(1500) ANEMAET & CO *alhier.*

TE KOOP

Een uitmuntend goed gedresseerd

RIJPAARD:

SANDELHOUT en boven de 4 voet.

Informatiën bij den uitgever van dit blad.

(1553)

TE KOOP

Een goed gedresseerd sandelhout RIJPAARD, hoog ruim **4 voet**, **oud 5 jaar,** en zonder gebreken. Prijs **ƒ 300.**

en

eene gebruikte VIS à VIS. Prijs **ƒ 320.**

Informatiën te bekomen bij de uitgevers dezes.

(1564)

Etablissement Groedo.

Ondergeteekenden hebben de eer kennis te geven, dat, hunne

HOUTSTOOMZAAGMOLEN

thans in volle werking zijnde, bestellingen op gezaagde **houtwerken** binnen weinige dagen kunnen geeffectuëerd worden.

De prijzen zullen, naar gelang der dimensiën der bestelde **houtwerken**, ten billijkste berekend worden.

Alleen DROOGE en GAVE HOUTWERKEN worden afgeleverd.

(715) **ZANTHUIS & CO.**

NORTHERN

Assurance Company

gevestigd te LONDON.

Brand- en Levensverzekering.

De ondergeteekende agenten, gaan steeds voort met het **sluiten van Polissen en Assurantie**, op de meest billijke en voordeelige voorwaarden, op WOONHUIZEN MET HET DAARIN AANWEZIGE AMEUBLEMENT, PAKHUIZEN, GOEDEREN, KOFFIJ-, THEE- en SUIKERETABLISSEMENTEN.

(1517) B. J. VAN ECK & CO.

BOEK-, COURANT en HANDELSDRUKKERIJ.

VAN

LE ROY & CO,

TE

SOERABAYA.

Door eene ruime keuze van lettersoorten is deze drukkerij inzonderheid ingerigt tot het drukken van:

Aanplakbiljetten en Affiches in vele formaten, Boek- en kantoordrukwerken, circulaires, rekeningen, nota's, kwitantien, wissels, prijscouranten, marktberigten, polissen, cognossementen, menu's, adres- en visitekaartjes en al ander drukwerk.

BOOM- en HANDELSSTUKKEN

zoomede:

IMPRIMES voor Fabriekanten, Aannemers en Pachters

naar vaste modellen

zijn steeds voorhanden. (1236)

PHOTOGRAPHISCH ATELIER

VAN

K. BUWALDA,

Portretten naar Woodbury.

Dagelijks in de gebruikelijke morgenuren geopend, uitgezonderd Maandagen Donderdag.

Familiën gelieven den dag hunner komst te bespreken.

(1285)

VAN ARCKEN & CO.

JUWELIERS en HOROLOGIEMAKERS van **Z. M. den Koning der Nederlanden** te Batavia,

Hebben de eer, te berigten, dat zij alhier gearriveerd zijn, medebrengende eene schoone collectie bijouteriën en HOROLOGIEN.

Zij zijn gedurende eenige dagen in de **TOKO** van de Heeren Gebrs. van Delden alhier uitgepakt. (1557)

PHOTOGRAPHIE.

PORTRETTEN

Op **glas** van ƒ 6.— ƒ 10.— ƒ 20.— ƒ 30.

Op **wasdoek** en op **papier** billijke arrangementen.

Modellen liggen ter bezigtiging.

De betaling bij de aflevering.

M. H. HALEWIJN.

Heeren Straat

(1402) *achter het stadhuis.*

STEMPELPERS

VAN

LE ROY & CO.

Postpapier met naam of initialen gestempeld tegen denzelfden prijs als het ongestempelde verkrijgbaar.

Voor de zoo algemeen gewilde *hoogdruk-*visitekaartjes rekenen zij niet meer dan voor gewonen druk. (1212)

MUZIJKGENOOTSCHAP ST. CECILIA.

Vocaal en Instrumentaal

CONCERT

op Donderdag 27 dezer,

DES AVONDS TEN ACHT URE

in het voorlokaal van het Komedie-Gebouw, toegankelijk voor heeren Leden en hunne Dames.

Namens de Directie

VAN SCHREVEN.

(1563) Secretaris.

Wissels op Nederland.

bij

(1416) HILL BROEKMAN & CO.

Wissels op Nederland.

bij

(1418) FRASER EATON & CO.

VERKRIJGBAAR ZWAVELZUUR

ƒ 30.— per pul van 50 liter of 180. A. p.

bij

(386) SCHIMMELPENNINCK & CO.

Voortdurend Verkrijgbaar

IN TOKO BOOMSTRAAT,

à Contant.

Holloway Pillen en Zalf.

Doosjes PILLEN à ƒ 1.— 3.— ƒ 5.—

Potjes ZALF à „ 1.— 3.— „ 5.—

(1330) **J. J van den MUIJSENBERG.**

Machineriën.

De ondergeteekenden, Agenten van de Heeren **George Buchanan & Co**, Ingenieurs, Bucklersburij, LONDEN, en Yorkplace Ironworks, ABERDEEN, nemen de vrijheid, fabriekanten Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van WERKTUIGEN, in gebruik bij de bereiding van SUIKER, KOFFIJ, RIJST, OLIE, KALK. STEENEN, enz., enz., alsmede ZAAGMOLENS, vervoerbare STOOM-MACHINES voor irrigatie-doeleinden of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz. enz.

In voorraad en tegen billijke prijzen:

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDERS van 26 × 48 Eng. duimen, met STOOMMACHINE van 20 PAARDENKRACHTEN.

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDERS van 28 × 60 Eng. duimen met STOOMMACHINE van 25 PAARDENKRACHTEN.

Een STOOM-SUIKERMOLEN met CIJLINDER van 24 × 45 Eng. duimen; de MOLEN en de STOOMMACHINE, 14 p. kr., is op één fondatieplaat; de STANDAARDS van geslagen IJZER, en zoodanig ingerigt dat de twee BENEDENCIJLINDERS in een oogenblik kunnen worden uitgetrokken.

Twee SUIKERMOLENS voor 6 Beesten ieder, de eene 20 × 16 Eng. duimen, de andere 24 × 18 Eng. duimen.

Een Hoogdrukkend STOOMWERKTUIG van 10 PAARDENKRACHT, met STOOMKETEL etc. compleet.

Een stel van zes CENTRIFUGES, van 32 duim DIAMETER, welke bij bovengenoemd STOOMWERKTUIG kan worden gevoegd.

Een stel van zes CENTRIFUGES van 40 duimen DIAMETER met IJZEREN waterwiel van 22 voet DIAMETER, geheel compleet.

Een dubbel stel luchtledige pannen, (Vacuumpans)

bestaande uit twee KOPEREN HOWARD PANNEN, elk 6 voet en 6 duim DIAMETER, met STOOMKETELS, LUCHPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

ALS OOK:

EENE WETZELPLAN

met verbindingspijpen, om te werken door stoom, water, trekvee, of handen.

Eenige SUPERIEURE PERSPOMPEN, geschikt om BADKUIPEN in woonhuizen of KETELS van STOOMMACHINES met HEET of KOUD WATER te vullen.

IN VOORRAAD:

VUURSTEENEN en KLEI.

Een en ander ligt te Batavia.

(1566) **ARNOLD & ZONEN.**

Bij de Agenten te Soerabaya

van de

Koloniale Zee en Brand-assurantie Maatschappij

en

Oost-Indische Zee en Brand-assurantie Maatschappij,

beiden gevestigd te Batavia,

is gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.

(341) *Agenten.*

HOLOWAY'S ZALF en PILLEN.

Behoud der gezondheid. Hoe gering is dikwijls de oorzaak der ziekten. Hoe dikwijls wordt zij verzuimd en hoe gemakkelijk is zij somtijds te herstellen. De natuur waarschuwt den mensch voor eene komende ziekte door pijn, ligte ongesteldheid of iets dergelijks, welke kleine ongemakken dadelijk door dienstige geneesmiddelen moesten worden weggenomen, en de geneesmiddelen van Holloway zijn door de geheele wereld als zoodanig beroemd. De pillen zuiveren het bloed, de bron der gezondheid en van sterkte, en verzekeren alzoo de geregelde alle uitwendige ziekten van welken aard die ook mogen zijn. De pillen en zalf van Holloway, te zamen tot hetzelfde doel aangewend, zullen een ieder in staat stellen om den voortgang der ziekte te stuiten, en om de geheele inwendige ligchaamkracht in overeenstemming te houden. (880)

NEDERLANDSCH INDIE

Soerabaja 20 November 1862.

Opgave van de politie

omtrent personen, wier passen voor aankomst of vertrek zijn geviseerd geworden.

20 November.

voor Aankomst.

R. Roese, van Makassar.

voor Vertrek.

Mejufvr. S. Obitz, W. E. van Charante, naar Batavia. S. L. Pagalutt, naar Pasoeroean.

Aangekomen Passagiers.

Met het Nederl. Ind. stoomschip *Menado*, kapt. A. Couteron; luit. Alteus, de heeren Haaksma, Jonkh. Bernardt, du Pon, mejufvr. Toewater.

Makassar, — Naar men verneemt, moet de ophanden zijnde expeditie naar Mandhar ten doel hebben, om den stand van zaken in het hoofdvorstendom Ballanipa, des noods door kracht van wapenen, te regelen, en zal zij niet veel langer dan 14 dagen duren.

Zooals men weet, bestaat het Bondgenootschappelijk rijk Mandhar uit zeven vorstendommen, waarvan de *Maradia* of vorst van Ballanipa het hoofd is. Vier daarvan, namelijk: Ballanipa, Pamboang, Tjinrara en Binoang moeten reeds herhaalde malen eenige artikelen van het door hen met het Gouvernement gesloten Contract hebben geschonden, en zich aan strandroof en slavenhandel hebben schuldig gemaakt; weshalve telkens het Gewestelijk Bestuur van Celebes en onderhoorigheden hieromtrent inlichting eischte, en er op aandrong, het geroofde te restitueren. Meermalen moet het nu evenwel gebleken zijn, dat zij zich om die eischen weinig bekreunden, en zelfs later zóó ver gingen, dat zij de hun toegezonden brieven niet eens beantwoordden.

Dien ten gevolge vertrok den 6den Augustus jl. de Assistent-Resident der Noorder-Districten Wijnmalen, als commissaris, begeleid door den Secretaris voor de Inlandsche Zaken Holtz, en den luitenant-adjudant van Daalen, met Z. M. stoomschip *Amsterdam* derwaarts met een Manifest aan de gezamenlijke vorsten, waarbij schadevergoeding werd geëischt, en hun tevens tijd werd gegeven, in persoon te Makassar te verschijnen, of wel gezantschappen te zenden, om, ingeval zij het verkeerde van de door hen gehouden gedragslijn mogten inzien, vergiffenis te vragen, en nieuwe contracten met het Gouvernement te sluiten.

Aan een en ander werd door al de vorsten voldaan, doch de hoofdvorst kon van zijne uit 13 leden bestaande hadat slechts 3 bewegen, naar Makassar te gaan, om welke reden met dezen geen nieuw Contract is gesloten, en door dien vorst de tusschenkomst van het Gouvernement tegen zijnen weêrspanningen hadat moet zijn ingeroepen.

— In den morgen van den 3den dezer werd door het gezantschap van Boeton ten Gouvernementshuize een officieel bezoek afgelegd, bij welke gelegenheid den Gouverneur van dit gewest een brief van den Sulian van genoemd rijk werd aangeboden.

— Volgens ontvangen particulier schrijven zou thans op Ambon de rijst ƒ 17, — en het zout ƒ 18,— à ƒ 20, — per pikol kosten.

(*Mak. Hand. en Adv. Bl.*)

BATAVIA 15 November.

Het onlangs geformeerd korps politiesoldaten zal op morgen in dienst treden. 's Ochtends ten 7 ure zal de eerste kompagnie voor het stadhuis aantreden, om daarna de verschillende wachten te betrekken, en naar alle waarschijnlijkheid zal ook de Welkomstbatterij door deze barissa worden

bezet. Het verdient opmerking, dat allen vrijwilligers zijn, en er zich een grooter getal hebben voor de dienst hebben aangeboden, dan dat der formatie. Het traktement dezer politiesoldaten is als volgt:

Een Piekenier erlangt per maand				ƒ	15.
Tamboer	"	"	"	"	18.
Korporaal	"	"	"	"	20.
Sergeant	"	"	"	"	25.
Luitenant	"	"	"	"	50.
Kapitein	"	"	"	"	100.

Het is, dunkt ons, wel een bewijs van kalmte en vrede, dat de militaire magt niet wordt vereischt tot het bezetten van batterijen en andere gewigtige posten eener voorname havenstad.

(J. B.)

NEDERLAND.

Men verneemt, dat Dr. Bernstein, aan wien door de Nederlandsch-Indische regering het doen eener wetenschappelijke reis naar de Molukken en Nieuw-Guinea, tot het bewerkstelligen van natuurkundige onderzoekingen, is opgedragen, op het eiland Batjan eene ontdekking heeft gedaan, welke niet van gewigt schijnt te zijn ontbloot.

Bij het bestijgen van het Sabellah-gebergte, hetwelks vóór hem nog door niemand schijnt te zijn beklommen, vond hij op eene hoogte van ongeveer 2600 tot omstreeks 3800 Parijsche voeten boven de zee, een uitgestrekt bosch van notenmuskaatboomen, beladen met vruchten van bijzondere grootte en schoonheid, die de gewoonlijk alhier aan de markt komende noten in waarde verre schijnen te overtreffen.

Naar aanleiding van het berigt van Dr. Bernstein, dat deze uitstekende muskaatnotensoort in zeer groote hoeveelheid op het Sabellah-gebergte aanwezig is, zouden, zoo wordt verder geschreven, de noodige bevelen zijn gegeven tot het inzamelen van eenige pikols dier noten, welke vervolgens op Java dan wel hier te lande ter markt zullen worden gebragt.

— Uit Vollenhoven wordt gemeld, dat een voormalig stadgenoot, die 10 jaren in Indië eene suikerfabriek heeft gedreven, voornemens is, aldaar eene beetwortel suikerfabriek op te rigten met een kapitaal van ƒ 225,000, te verdeelen in 450 aandeelen à ƒ 500".

BELGIE.

Omtrent de ramp in de kolenmijn van Elouges, worden thans de volgende bijzonderheden medegedeeld:

Zoodra het onheil bekend was, snelde er eene talrijke menigte naar den put; 150 huisvaders, kinderen en nabestaanden slaakten wanhopige kreten: het was een hartverscheurend tooneel, dat moeijelijk kan beschreven worden, en hetwelk men zelf moet gezien hebben, om het regt te beseffen. Weldra werden er reddingswerken ingerigt. Verscheidene arbeiders en de directeur der werken, die daarna door anderen werden vervangen, en waaronder er zich bevonden, die aan het onheil ontsnapt waren, daalden in de mijn, en vonden 9 met brandwonden overdekte werklieden. Deze werden onmiddelijk opgehaald, en op alle mogelijke wijzen verzorgd. Toen ging men voort met zich een doortogt te banen tot de plaats, waar men onderstelde, dat de afwezigen zich bevonden; na 8 uren onophoudelijken arbeid vond men 5 lijken. De jonge Vallée was beneden in den put, nabij de ladder, doch eene onmetelijke kolenmassa sneed hem den weg af; gedurende 6 doodelijke uren riep hij om hulp, klaagde jammerlijk, en huilde van wanhoop. Men kon hem hooren en antwoorden; de arbeiders werkten met ongeloofelijken ijver, om in tijds tot hem te komen. Helaas! hunne edelmoedige pogingen waren nutteloos. Op het oogenblik, dat zij hem de handen toestaken, stierf de ongelukkige, verstikt door het gaz, dat zich rondom hem verzameld had. Gedurende den nacht werden er nog 7 lijken opgehaald; zij waren verkoold, en gelijk aan Egyptische mummiën. De reddings-arbeid werd vlijtig voortgezet, niettegenstaande de dreigende inzakkingen en het aanwezige gaz. Zondag middag hoorden de arbeiders een smartelijk hulpgeroep; het was Frans Willemart, die, op eene wonderdadige wijze gered, sedert 32 doodelijke uren half was versmacht, en zich in eene ruimte bevond van eenige ellen in het vierkant. Hij had reeds lang, op eenige stappen afstands van zich, zijne kameraden hooren werken, maar onder den indruk eener verdooving zijnde, kon hij hun in den beginne niet toeroepen; eindelijk deed hij eene buitengewone poging, liet een' wanhoopskreet hooren, en toen hadden de werklieden hem spoedig verlost. Willemart is gehuwd; zijne vrouw is sedert 8 dagen van haar vierde kind bevallen. Het was een zieltoerend tooneel, toen hij de zijnen omhelsde, die hij niet meer dacht, weder te zien. Er werd nog een ander mijnwerker zullen gered, Frederik Debièvre. Deze ongelukkige, die sedert 100 uren in de galerijen rond dwaalde, heeft geene enkele wonde bekomen. Hij is meer dan 1000 ellen op den buik voortgekropen, tusschen de ingezakte kolenmassa's door. Hij had zich gevoed met het brood van een' zijner rampgenooten, dat hij op zijnen weg gevonden had. Bij toeval nabij den ingangsput gekomen, meende hij, niet meer dan 48 uren in de mijn geweest te zijn. Hij zegt, met een' zijner kameraden, Duquevy genaamd, ruim 6 uren gesproken te hebben. Deze laatste bevond zich op eenige ellen afstands van hem, half begraven, en zal, naar hij zegt, waarschijnlijk den dood gevonden hebben. De reddingswerken worden onder toezigt van den raad van bestuur der mijnen ijverig voortgezet.

Een later berigt, voorkomende in de *Gazette de Mons*, luidt als volgt: De heden ontvangen berigten von Elouges melden, dat het nog niet gelukt is, tot de acht werklieden, die zich nog in de ingestorte mijn bevinden, door te dringen. De hoop, om hen nog levend te vinden, is helaas luttel.

FRANKRIJK.

PARIJS. — Mazzini heeft aan een' zijner vrienden alhier geschreven, dat hij de zaken van Italië zal opnemen op eene wijze, zoo als het wedergeboren Italië past. Garibaldi heeft, volgens hem, als een groot kind gehandeld.

— Te Toulon worden de laatste oorlogsvaartuigen voor de Mexicaansche expeditie, namelijk de stoomfregatten *Gomer* en *Vauban*, gereed maakt. Daarentegen zal te Marseille nog eenige tijd vereischt worden, alvorens de daar thans opgestapelde levensmiddelen voor de expeditie ingescheept zullen wezen. De berigten van daar begrooten die namelijk op 5000 tonnen, zijnde 700,000 Ned. pond beschuit, 1,180,000 Nd. pond meel, 1,240,000 Ned. kan Champagne wijn en 167,000 Ned. kan rum. Sommige spotvogels beweren, dat die hoeveelheid levensmiddelen reeds meer kost, dan men van den president Juarez of liever van Mexico heeft te vorderen.

ENGELAND.

LONDEN, 18 Sept. — De maatschappij van landbouw te Buckingham gaf gisteren een groot banket ter eere van den heer Disraëli, bij gelegenheid der jaarlijksche tentoonstelling van die maatschappij. De hertog van Buckingham, die presideerde, zeide, naar aanleiding van den op de vrijwilligers uitgebragten toast, o. a. het volgende: Eer die strijdmagt was georganiseerd, heeft er in dit land dikwijls eene paniek geheerscht, doch sedert het bestaan der vrijwilligerscorpsen hebben wij niet meer hooren gewagen van eenen inval in Engeland door de Franschen. Wat mij betreft, ik geloof niet, dat de Franschen ooit met dit doel zullen komen. Volgens mijne zienswijze heeft de oprigting der vrijwilligerscorpsen meer dan al het andere er toe bijgedragen, om de alliantie tusschen dit land en Frankrijk hartelijker te maken".

— De St. Paulskerk zal weldra worden opgeluisterd door eenige fresco-schilderijen. Het is reeds lang de wensch geweest van den Heer Penrose, om de naakte wanden dezer prachtige kerk op deze wijze te versieren, maar het plan leed steeds schipbreuk op gebrek aan fondsen. De Heer Penrose zal nu de zaal, althans in den aanvang, zelf bekostigen. Het voornemen is, acht schilderijen te vervaardigen tusschen de groote bogen van den koepel. De eerste zal door den Heer Penrose worden bekostigd, en volgens gerucht Paulus voorstellen. De tegenovergestelde plaats is voor Petrus bestemd, de overige ruimte voor de 4 Evangelisten, voor Stephanus en Johannes den dooper. Aan ridder Salviati van Venetië is de bewerking opgedragen.

— Dezer dagen is een meisje, een adder willende voeden, dien haar broeder in eene doos bewaarde, door het dier derwijze aan de bovenlip gebeten, dat zij, ondanks toegebragte geneeskundige hulp, in weinig tijds den geest gaf.

— De *Morning Star* meldt, dat het comité van het lagerhuis, belast met het onderzoek naar het tientallig stelsel van maten en gewigten, ten gunste van dit stelsel heeft gerapporteerd. De commissie beveelt aan, het bij eene wet te regelen, zonder het nogtans verbindend te maken, doch dat de regering in verschillende takken van administratie het gebruik van dit stelsel begunstige, door het met het tegenwoordige stelsel vergezeld te doen gaan, opdat het publiek er zich gemeenzaam mede make.

— De *Daily Telegraph* merkt op, dat men uit de tijdelijke bezetting van Rome het besluit kan trekken, hoe het met Mexico zal worden; de adelaar vliegt van „een idee" dikwijls zeer ver, en de ideën van een geheimzinnig en steeds zwijgend staatsman zijn niet te doorgronden, vooral niet wanneer er eene natie achter hem staat, die al het hare ter zijner beschikking stelt.

— Op Corfu heeft in den namiddag van 31 Aug. ll. een onweder, vergezeld van een' verschrikkelijken hagelslag, groote verwoestingen aangerigt. Gelukkiglijk heeft het onweder zich slechts tot eene kleine streek van dit eiland beperkt, doch op die plek vielen dan ook hagelsteenen ter zwaarte van 6 tot 8 oncen, zoodat op de wijnbergen geen blad, ja ter naauwernood eene druif is blijven hangen, terwijl de olijven bij bossen onder de boomen lagen. De schade wordt op minstens 200,000 dollars geraamd. Ofschoon daags na het onweder de thermometer 80 à 85 F. in de schaduw teekende, vond men nog zes duim dikke hagelsteenen op den grond liggen. De winkels, die ijs verkoopen, hebben wagenvrachten vol hagelsteenen, ter grootte van kippeneijeren, doen weghalen.

De *Morning Post* zegt, dat de partij van Mazzini dreigt, de zamenzweringen in den geest als die van Orsini te herhalen. De Fransche en Engelsche autoriteiten zijn hiervan echter onderrigt, en zullen een wakend oog in het zeil houden. De Engelsche regering, zegt het orgaan van lord Palmerston, kan krachtens de nieuwe wet zoodanige misdaad niet alleen straffen, maar ook voorkomen.

ITALIE.

TURIJN. 16 Sept. — Gisteren heeft de aalmoezenier des konings Stellerdi den brief van prinses Pia aan den Paus overhandigd. Het antwoord is natuurlijk nog niet bekend. Men zegt, dat prinses Pia den wensch heeft te kennen gegeven, dat de harmonie tusschen haren vader en den Paus spoedig moge worden hersteld. Het is echter niet denkelijk, dat aan dien wensch zal worden gehoor gegeven, vooral nu zij met den koning van Portugal in het huwelijk treedt, wiens regering met den Paus op geen' goeden voet staat.

Even als het Lissabonsche dagblad *Naçao*, heeft men hier met bevreemding opgemerkt, dat de Portugesche Cortes, wanneer er van de aanstaande koningin wordt gesproken, nimmer den titel prinses Pia, maar steeds dien van prinses Maria van Savoye gebruiken. Het schijnt, dat het aan de Cortes zelfs niet aangenaam is, den naam van den Paus te hooren.

— De broeder van generaal Garibaldi heeft een bezoek bij hem afgelegd, en hem zeer zwak en ter neêrgeslagen gevonden. Hij heeft den generaal de berigten over het gevecht bij Aspromonte voorgelezen, zoo als die door de *Gazzetta Ufficiale* worden medegedeeld. De generaal hoorde hem tot het einde aan, en de tranen vloeiden langs zijn gelaat. Hij was echter niet toornig, maar slechts bij de zinsnede, waarin gemeld wordt, dat hij tot de bevolking van Scilla zou hebben gezegd: „Kent gij uwen generaal niet meer?" riep hij in hevige beweging uit: „Dat is onwaar; dat heb ik niet gezegd!" Men heeft hem eenig in Venetië en Rome bijeengebragt geld overhandigd; hij heeft het dadelijk onder de zieke vrijwilligers in het fort Varignano doen verdeelen. Zelf is hij, zoo als Dr. Ripari schreef, *„senza un soldo"* (zonder een cent.)

— In een' brief van een' der Garibaldische vrijwilligers wordt het volgende gemeld: „Toen de generaal gewond werd, stond hij vóór ons front. Daar stond hij, en had juist *bevel gegeven, om niet te vuren*. Ik zag eensklaps eene ongewone beweging zijns ligchaams, hij liep nog eenige schreden voorwaarts, en begon toen te wankelen. Wij ijlden toe, ondersteunden hem, en legden hem aan den rand van het nabijzijnde bosch neder. Het is onmogelijk, dien verheven oogenblik te beschrijven. Zijnen hoed omhoog heffende, riep de generaal: „leve Italië!" en dat was een kreet, die hem uit het hart kwam. „Ik ondersteunde zijn voet op mijne knie, en wanneer hij de aanwezigen toesprak en vraagde, hoe het met de onzen ging, voelde ik stuiptrekkingen door zijn geheele ligchaam, en moest ik hem tot rust aanmanen. Er werd zoo goed mogelijk eene draagbaar in gereedheid gebragt, en bij zons-ondergang zette zich de treurige stoet naar een schaapherdershut, die mij sedert 1860 bekend was, in beweging. Den volgenden ochtend werd de marsch bij eene drukkende hitte over bergen en rotsen en langs afgronden tot Scylla voortgezet, en naauwelijks waren wij daar aangekomen, of wij werden ingescheept.

AMERIKA.

NEW-YORK, 27 Aug. — Het kabinet te Washington heeft aan zijne agenten in Europa de volgende circulaire-dépêche doen toekomen:

Washington, 18 Aug. 1862.

In geen vroeger tijdperk onzer geschiedenis mogten de belangen van den akkerbouw, de industrie en de bergwerken in de Vereenigde Staten zich in een bloeijender vooruitzigt verheugen, dan thans. Dit feit is inderdaad verrassend met het oog op het verhoogde arbeidsloon, dat door het onttrekken van zoo vele handen aan den arbeid ten behoeve van het leger wordt veroorzaakt. Men kan veilig verzekeren, dat zelfs thans de vlijtige arbeider en handwerksman nergens zulk eene ruime vergoeding voor hunne diensten kan verwachten, als in de Vereenigde Staten. Gij wordt mits dezen gemagtigd en uitgenoodigd, om deze feiten, waar dit u gepast toeschijnt, openbaar te maken op zoodanige wijze, als waardoor de opmerkzaamheid der emigranten op Amerika kan gevestigd worden. Alleen de wetenschap dier feiten is misschien reeds voldoende, om hen naar Amerika te doen vertrekken, ofschoon de regering niet wettelijk gemagtigd is, aan de émigratie van nijvere vreemdelingen door geldmiddelen te gemoet te komen,

(Get.) William H. Seward.

BEROEP VAN EEN' SLAAF OP LORD PALMERSTON,

Charleston, 1 Junij 1862.

Mylord!

Wij beschouwen dezen tijd als den meest geschikten om u en de geheele wereld te doen weten, hoe wij in dit land behandeld worden. Algemeen gelooft men hier ter plaatse, Charleston, in Zuid-Carolina, dat Engeland en Frankrijk binnen negentig dagen de zoogenoemde Confederatie erkennen zullen, en de blokkade doen ophouden, waardoor dit slavenland voor altijd onafhankelijk zou zijn. Nu vragen wij, Mylord! wij, arme, vertrapte, verdrukte schepselen, aan al de Christelijke, beschaafde volken der aarde, of zij inderdaad voornemens zijn, om hunne vrije handen toe te reiken, en in hun midden een volk op te nemen, dat geheel verloren is in den arbeid van vier millioen verdrukte en hulpelooze wezens, wier zweet en bloed van hunne handen druipen. Wij doen een beroep op Engeland en Frankrijk en het verdere Europa; wij vragen in den naam van hemel en aarde, in den naam van al wat groot en goed is, en in den naam van den grooten en allerhoogsten God, of zoodanige erkenning immer door dit volk verkregen zal worden? Dat verhoede God; dat verhoede de hemel; dat verhoeden de engelen! en laat al, wat er leeft, zich vereenigen om het voor altijd te verhoeden; want, wordt dit volk ooit erkend als een slavenhoudend volk, dan is ons vonnis voor altijd geveld, onze hoop voor eeuwig verloren, en de donkere, zwarte wolken der slavernij zullen altijd over ons blijven hangen, tot dat de bazuine Gods schalt om het volk op te wekken uit de woningen des stofs (uit de graven). O, Engeland! o, Christelijk en geloovig Engeland! kan het zijn, dat gij, die ons het eerst in dit land overvoerdet, nu uwe magt zult aanwenden om ons altijd in slavernij te houden.

Mylord! Uwe lordschap moet slechts een flaauw begrip hebben van wat slavernij is. Als gij het toch weten wilt, wat dat woord beteekent; als gij al de gruwelen der slavernij wilt zien, dan moet gij maar eens eene plantage bezoeken van Zuid-Carolina, alsmede de Staats steenbrekerswerf en het werkhuis van Charleston; gij zult dáár eene behandeling zien, aan natuurgenooten aangedaan door blanken, trotsch op hunne opvoeding, hun Christendom, hunne beschaving en hunne hooge, aangeborene eer; en nogtans oefenen die zelfde zoogenoemde Christenen alhier de meest dierlijke, onmenschelijke, verlagende, duivelsche gewelddadigheden uit, die de aarde ooit zag, of de hemel ooit aanschouwde. Zij schandvlekken onze zielen en onze dochters, rooven gewelddadig haar, ja, ach! haar heilig regt, en verkoopen ze aan den hoogsten bieder. En, sedert het begin van den oorlog, worden wij, Mylord! als wij op den weg ontmoet worden, zonder een duidelijk geschreven paspoort, door generaal Ripley geteekend, aanstonds als wilde dieren neêrgeschoten, uit vrees, dat wij ontsnappen zullen, en overloopen tot de Yankees, die zich de eenige vrienden betoond hebben, die wij op de geheele aarde bezitten, God alleen uitgezonderd. Het Zuiden verliet de Unie, omdat het *katoen* als Koning uitriep, en in den waan verkeerde, dat Engeland en Frankrijk het onmiddelijk zouden kroonen als Koning van de geheele aarde, en het Zuiden wilde dien Koning dan plaatsen op een' troon, vervaardigd uit het leven, het vleesch, het bloed en den arbeid van niet minder dan vier millioen hulpelooze, arme zielen. O, Gij magtige Jehova! zult Gij niet opstaan in de kracht Uwer heerschappij, en met Uwe hand de menschen-slavernij van 't aangezigt der aarde wegvagen, voor nu en voor altijd?

Gij mogt soms denken, Mylord! dat deze brief geschreven is door een' blanke of door een' Yankee te Charleston; maar geloof dat niet; hij wordt aan u gerigt door een' armen, verdrukten slaaf, die de ellende van het juk diep gevoelt, zoowel hij, als zijne gansche familie. Vergun dien armen slaaf ten laatste nog, van u en van geheel Engeland eene groote gunst te verzoeken; als gij namelijk God en de onafhankelijkheid en de vrijheid des menschen lief hebt, plaats dezen brief dan in de *London Times* en in de *London Post*. Ik heb nog veel meer te zeggen, maar goeden nacht, Mylord! God geve het in uw hart, om iets te doen voor de arme slaven van dit land. Als gij dit land erkent, dan is alleen als een land van vrijen.

EENE GEHEIMZINNIGE MISDAAD.

In den namiddag van den 25sten November 1809 arriveerde een wagen, waarin zich twee reizigers bevonden, voor het huis van den postmeester van Perleberg, eene kleine stad, gelegen aan de grenzen van het Pruissische gebied, op den grooten weg van Berlijn naar Hamburg. De reizigers waren: de edele heer Benjamin Bathurst, buitengewoon afgevaardigde van het Britsch gouvernement, met eene geheime zending belast geweest bij het hof van Weenen, en toen op zijne terugreis naar Engeland, en de heer Krause, zijn' duitschen koerier. De heer Bathurst gaf de noodige orders om onmiddellijk zijne reis te kunnen vervolgen, en, terwijl de paarden werden aangespannen, ging hij even de posterij binnen om iets te gebruiken. De verifikatie der passen, op welke de reizigers bekend stonden als koopman „Koch" en „Fischer", hield den heer Bathurst langer op dan hij gedacht had. Het was negen uur 's avonds toen men den heer Bathurst kwam berigten, dat de paarden werden voorgespannen. Op dit welkome berigt verliet hij zijne kamer, en ging naar buiten om, zooals de dienstboden dachten, in den wagen te stappen. De koerier volgde eenige oogenblikken later, doch kon tot zijne verwondering zijnen meester niet vinden. Hij wachtte, wachtte, — minuten, uren verliepen, doch hij verscheen niet, — en tot op den huidigen dag is de edele heer Bathurst niet meer gezien.

In Perleberg baarde het geheimzinnige verdwijnen van den reiziger, onder den naam van koopman Koch, weinig opzien. Het land verkeerde in dien tijd in eenen zoo vreeselijk verwarden toestand, werd afgeloopen door geene wetten kennende benden vrijbuiters, Fransche landloopers, Poolsche gelukzoekers en Duitsche revolutionairen, dat het verdwijnen van eenen eenvoudigen koopman volstrekt niet in aanmerking werd genomen. En buitendien, Pruissen bezat bijna geene erkende overheid. Het land, pas ontkomen uit de ijzeren greep van het Fransche despotisme, en nog bevende voor de keizerlijke prefekten en gens d'armes, werd alleen in naam geregeerd door het bestuur van Frederik Willem III, en stond meer onder den invloed van de militaire, dan van de burgerlijke magt. Ten gevolge daarvan verliepen er weken, voor en aleer het verdwijnen van den heer Bathurst in Engeland bekend werd; de overbrenger daarvan was de heer Krause, de koerier, dien het na veel moeite gelukt was, om in Hamburg een schip te vinden, dat naar Engeland vertrok.

De heer Bathurst, derde zoon van den bisschop van Norwich, had eene jonge vrouw achtergelaten, — de oudste dochter van Sir John Call van Whiteford house, Cornwallis, — en twee kinderen, welke allen door zijne lange en onzekere afwezigheid in diepen rouw werden gedompeld. In de lente van het jaar 1809 was hem door zijnen bloedverwant, Lord Bathurst, tijdelijk minister van buitenlandsche zaken, de zending naar Weenen opgedragen, en men verwachtte toen, dat hij uiterlijk drie of vier maanden zou uitblijven. Napoleon was echter Oostenrijk binnen gevallen, ten gevolge waarvan het vertrek naar Engeland van den jeugdigen Britschen afgevaardigde van den eenen dag tot den anderen werd uitgesteld. In een van zijne laatste brieven, gedateerd Julij 1809, meldde hij, dat zijne positie nog al gevaarlijk was, daar het Oostenrijksche hof bevreesd begon te worden voor de opvolgende overwinningen, welke de Franschen behaalden. Daarna had de beslissende veldslag van Wagram plaats, en daarmede de volkomene ineenstorting van de Oostenrijksche Monarchie, aan welke de genade van Napoleon alleen een bestaan in naam liet behouden. Na deze gebeurtenissen kon de heer Bathurst niet langer in Weenen vertoeven, en met verlangen zag hij zijne vrienden in

Engeland zijne spoedige terugkomst te gemoet. Zoo gingen de maanden September, October en November voorbij, doch men hoorde niets van hem. Mevrouw Bathurst ging bij haren schoonvader inwonen om zoo spoedig mogelijk eenige tijding te kunnen vernemen; elke avond vond de familie in gespanen verwachting bijeen; een kloppen aan de straatdeur veroorzaakte eene levendige ontroering, uit de hoop voorkomende, dat het de afwezige vriend kon zijn. Op eenen avond in de maand December ontving de bisschop van Norwich eene uitnoodiging van Lord Wellesley om onmiddelijk op Apsleij-house te komen, daar bij hem iets gewigtigs had mede te deelen. De angst der familie bereikte thans zijn toppunt, en het was eene groote opbeuring, toen de bisschop na zijne terugkomst vertelde, dat het gouvernement berigt had ontvangen, dat zijn zoon Benjamin te Perleberg, in Pruissen, op eene geheimzinnige wijze was verdwenen. In dat nieuws was eene straal van hoop, waarop de familie en vooral de heldhaftige jeugdige vrouw van den heer Bathurst aan het werk gingen.

Mevrouw Bathurst besloot, dadelijk naar Duitschland te gaan, om, in spijt van alle moeijelijkheden, zich zoo mogelijk persoonlijk te vergewissen omtrent het lot van haren echtgenoot. Al de vertoogen van hare familie, welke het gevaarlijke en hopelooze van hare onderneming inzagen, bleven vruchteloos, en met moeite was zij over te halen om zich door iemand op de reis te doen vergezellen. Tot groote blijdschap van den bisschop Bathurst bood zich professor Rontgen, een vriend der familie en beroemd reiziger, aan om haar te vergezellen. Onder zijne leiding vertrok Mevrouw Bathurst met nog een lid der familie in het eind der maand December 1809 naar Duitschland. Ongemoeid bereikten zij het Pruissische gebied; na hunne aankomst te Perleberg bevonden zij, dat de overheid het onderwerp in kwestie had opgevat, en een ijverig onderzoek in het werk stelde naar het lot van den vermisten reiziger. Op last van den Pruissischen minister van binnenlandsche zaken onderzocht de gouverneur van Perleberg in persoon de zaak; bij een naauwkeurig onderzoek in de omstreken der stad vond men in een kreupelbosch eene broek, welke voorondersteld werd, aan den vermisten man te hebben toebehoord. Die vooronderstelling bleek gegrond te zijn, want Mevrouw Bathurst herkende het kleedingstuk onmiddellijk. De broek had op verscheidene plaatsen kogelgaten, doch bij onderzoek door den bevoegden regter bleek buiten twijfel, dat die gaten niet in den broek konden zijn geschoten, terwijl iemand hem aanhad. De ontdekking van het kleedingstuk, welke op het spoor van den vermisten scheen te leiden, deed in geen geringe mate het verlangen van Mevrouw Bathurst en hare vrienden toenemen om meer te vernemen. Zij loofden eene belooning uit van vijfhonderd daalders aan den persoon, die iets omtrent de geheimzinnige gebeurtenis wist mede te deelen; verder werden belangrijke sommen ter beschikking van de politie gesteld, om met ijver en kracht de nasporing te kunnen vervolgen. Zooals later zal blijken, was die handeling zeer onwijs. Toen het bekend werd, dat eenige rijke vreemdelingen groote sommen aanboden voor de ontdekking van eenen vermisten landgenoot, kwamen al de vagebonden en gelukzoekers uit de provincie in de stad; de gouverneur werd overstelpt met inlichtingen, waarvan de meesten de duisternis nog vermeerderden, in welke de geheele zaak gehuld was. Na gedurende eene maand ijverig te hebben onderzocht, was het vreemde geval nog geheimzinniger geworden, dan het immer geweest was.

Intusschen begonnen de Engelsche en Fransche pers het zonderlinge verdwijnen van den heer Bathurst te bespreken. De *Times* van den 20sten Januarij 1862 gaf met groote letters het volgende artikel, dat door al de Engelsche bladen werd overgenomen. — „Er bestaan vele redenen om te vreezen, dat het berigt omtrent het overlijden van den heer Bathurst, laatstelijk Britsch afgevaardigde bij den keizer van Oostenrijk, hetwelk wordt gegeven door een Parijsche blad, wat de hoofdzaak betreft, juist is. Als nieuwstijding uit Berlijn werd den 10den December medegedeeld, dat de heer Bathurst op zijne reis door die stad blijken van krankzinnigheid had gegeven, en hij in den omtrek van Perleberg een eind aan zijn leven had gemaakt. Er zijn echter thans berigten ontvangen, welke sterk doen vermoeden, dat het Fransche gouvernement schuldig is aan den dood of aan het verdwijnen van den heer Bathurst.

Die heer was in alle opzigten gezond, toen hij Berlijn verliet, en had een paspoort ontvangen van het Pruissisch gouvernement. Hij was op reis naar Hamburg, en zou van daar naar Engeland terugkeeren; Hamburg bereikte hij echter nimmer. Men vooronderstelt, dat hij in eenige kleine stad nabij het Fransche grondgebied door eene afdeeling Fransche soldaten werd opgeligt. Wat er later met hem gebeurde, is niet met juistheid bekend. In de nabijheid der stad, waar hij werd opgeligt, vond men zijnen broek, waarin zich een brief aan zijne vrouw bevond; verder niets. Het Pruissische gouvernement heeft eene groote belooning uitgeloofd voor de ontdekking van zijn ligchaam, doch tot nu toe heeft dat niets uitgewerkt. Uit welke bron de *Times* dat berigt kreeg, wordt niet gezegd; uit de bepaalde wijze, waarop het werd medegedeeld, zou men echter mogen opmaken, dat het uit eene officiële mededeeling was ontleend. Ook in Parijs scheen men dat gevoelen te deelen, want het Fransche gouvernement verontwaardigd, dat men het durfde beschuldigen, den heer Bathurst vermoord of opgepakt te hebben, liet de volgende repliek in den Moniteur van den 29sten Januarij plaatsen:

— „Onder al de beschaafde natiën heeft alleen Engeland het voorbeeld herhaald, om moordenaars te bezoldigen, en den misdaden aanmoediging te geven. Volgens berigten uit Berlijn schijnt de heer Bathurst in zijne verstandelijke vermogens gekrenkt te zijn geweest. Het is toch de gewoonte van het Britsche kabinet, om diplomatieke zendingen op te dragen aan de gekste en zinnelooste personen, welke het land oplevert. Het Engelsche corps diplomatique is het eenige, waar voorbeelden van kranzinnigheid niets ongewoons zijn."

Terwijl de *Times* en de *Moniteur* aldus in eenen heeten strijd waren gewikkeld, bleef de politie te Perleberg met ijver nasporingen doen naar den vermisten man, daarin krachtig bijgestaan door het ruim vloeijende goud van diens nabestaanden. Met uitzondering van de reeds vroeger gevonden broek, kwam echter niets van belang aan het licht. De taak der magistraten begon thans moeijelijk te worden, want uit al de omliggende steden en dorpen stroomden de ondernemende Joodsche handelaren naar Perleberg, in de hoop, iets van hunne oude kleederen te zullen verkoopen aan de lang—gebeursde vreemdelingen. Zelfs werden uit alle rigtingen lijken in de stad gebragt; onder anderen kwam een boer met eene kar vol lijken, die hij in een veld had opgegraven, waar, na eene schermutseling tusschen de Franschen en Pruissen, de gesneuvelden in der haast waren begraven. De overheden werden op het laatst zoo verward, dat zij den draad van het onderzoek niet meer konden volgen, en de Pruissische bevelhebber, zeker de meest intelligente man uit de geheele stad, gaf den vreemdelingen den welgemeenden raad, om Perleberg te verlaten, daar hij na hunne afwezigheid het onderzoek beter zou kunnen voortzetten, en het hem dan welligt mogt gelukken, om het geheim te ontsluijeren. Na eenige aarzeling werd die raad aangenomen; doch alvorens de stad te verlaten, besloot Mevrouw Bathurst om den geheelen omtrek over eene uitgestrektheid van eenige mijlen nogmaals met de meeste naauwkeurigheid te doen onderzoeken, zonder eenen enkelen duim gronds onaangeroerd te laten. Ten koste van tijd en veel geld werd dit moeijelijke plan den 19den en 20sten Maart ten uitvoer gebragt.

Perleberg — eene zeer oude stad, vroeger de hoofdstad der provincie, doch thans teruggebragt tot een landstadje van den vierden rang met ongeveer drie duizend inwoners — ligt aan den oever van de rivier Stepenitz, nagenoeg acht mijlen verwijderd van de plaats, waar dat riviertje zich in de Elbe uitstort. Het omliggende land wordt voor een groot deel ingenomen door bosschen en kreupelhout, en in het begin van het jaar 1810 zag men overal de bouwvallen van boerenwoningen en van de huizen der landeigenaren. De krachten van verscheidene honderde menschen werden gevorderd om een zoo moeijelijk terrein te onderzoeken. Deze moeijelijke onderneming werd echter ten uitvoer gebragt door de diep bedroefde vrouw van den vermisten reiziger; in persoon bestuurde zij de werkzaamheden. Zij had een groot aantal honden gekocht, welke afgerigt waren om vermiste voorwerpen op te sporen, — de honden van Perleberg zijn daarvoor thans nog bekend — en met hen nagenoeg de geheele mannelijke bevolking van de stad, welke zich vrijwillig daartoe had aangeboden, begon zij haren togt. Terwijl al de visscherlieden van de Stepenitz de geheele rivier met de meeste naauwkeurigheid afdregden, werden op het land elke duim gronds, elke holle boomstam en iedere grot onderzocht. Doch men verkreeg niet het minste resultaat. Het onderzoek liep geheel vruchteloos af, en, overtuigd van de nutteloosheid eener verdere nasporing in dat gedeelte des lands, vertrok de jeugdige vrouw met een weemoedig hart. In vertwijfeling vertrok zij naar Berlijn en van daar naar Parijs, om keizer Napoleon zelf te ontmoeten, en, zoo mogelijk, te vernemen welk lot haren echtgenoot had getroffen. De keizer ontving Mevrouw Bathurst met de meeste vriendelijkheid, doch verklaarde plegtig, van de geheele zaak niets te weten, en ten bewijze daarvan bood hij haar zijnen bijstand aan om de onderwerpelijke zaak verder te onderzoeken. Of dat aanbod al dan niet werd aangenomen, is niet bekend, doch het is zeker, dat men van de zaak verder niets hoorde. Het scheen, dat de duistere misdaad, te Perleberg gepleegd, voor eeuwig een geheim zou blijven.

Niet lang geleden werd echter over die zaak een onverwacht licht geworpen. Bij het verrigten van eenige noodige herstellingen in de citadel van Maagdenburg moest een muur omver worden geworpen, en daarin vond men, opgesloten in eene kleine nis, het regt op staande geraamte van eenen man, met de handen op den rug gebonden. Vele gissingen werden met betrekking tot die ontdekking gemaakt, tot dat ook eindelijk het vermoeden veld won, dat het geraamte het laatste overblijfsel kon zijn van den heer Benjamin Bathurst, die, zooals men altijd geloofd had, in den omtrek van Maagdenburg moest zijn omgekomen. Die gissing schijnt thans algemeen te worden beaamd, en voor zeer waarschijnlijk gehouden door allen, die in Duitschland de onderwerpelijke zaak hebben besproken. Het geraamte onderging geen buitengewoon onderzoek, doch werd onmiddelijk in eene kist gesloten en ter aarde besteld. De ontdekking van een lijk in eene plaats als Maagdenburg is, naar het schijnt, eene zaak, waaraan de bevolking gewoon is, en van welke dus niet de minste notitie wordt genomen.

Wanneer er, zooals het spreekwoord zegt, in elk huis een geraamte kan worden gevonden, dan is het ook minder te verwonderen, dat men er honderden in een Pruissisch fort vindt.

(*SPECTATOR.*)

BOEKENVENDUTIE

op Woensdag den 3den December,

DES AVONDS TEN 7 URE.

Op deze vendutie zal mede worden verkocht eene groote Collectie

KINDERSPEELGOED.

VOOR

St. Nicolaas Geschenken;

als: allerprachtigste GEKLEEDE POPPEN, met beweegbare oogen, DITO met losse bijgevoegde kleedingstukken, MENAGERIEN, BOERDERIJEN, ARKE NOACHS, JAGTVOORSTELLINGEN, PAARDENSTALLEN, BEELDEN en GROEPEN, met beweegbare oogen, MECHANIEKE RIJTUIGEN en PAARDEN, BISCUITBEELDJES, TROMMELS, KOPEREN KANONNEN, CHACOTS, GEWEREN, en verlerlei andere artikelen.

NB De vendutie zal precies ten 7 ure aanvangen.

— Deze artikelen zijn inmiddels *à contant* UIT DE HAND TE KOOP. (1565)

SCHEEPSBERIGTEN

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen van het schip	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	wer vaarts bestemd.	Agenten.
Nov. 21	Nederl.	Pictura.	K. H. Leonhardt.	372	Batavia.	8 Nov.	geen	Soerabaja	...
„ —	„	Menado.	A. Couteron.	173	Makasser,	18 „	„	„	...

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Benam.	Namen der Scheepen	Gezagvoerdr.	Naar.
Nov. 20	Ned. Ind.	Brik	Noerhassim.	Said mol.t. Madehie.	Makasser.
„ —	„	Bark	Kiem Tiang Hoat.	Tan Yoetjing.	Banjermassing.
„ —	„	„	Bintang Timoor Ingkiet.	The Ing Thie.	Riouw via Grissee.
„ 21	„	Schoener	Maas.	Jan.	Balie.

In lading en ter reede liggende Schepen te Soerabaya.

VLAG.	BENAM.	NAMEN DER SCHEPEN.	LASTEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Z. M.	Korvet.	Juno.	.....	Kapt. t/z J. J. v. d. Moore.	Wachtschip.	...
„	Stooms.	Gedeh.	.....	...	Opgelegd.	...
„	„	Phoenix.	.....	Luit. 1 kl. J. L. Nierstrasz.	...	...
„	„	Etna.	.....	„ 1 kl. van der Meulen.	...	...
„	„	Citadel van Antwerpen.	.....	Kapt. L. t/z G. P. J. Mossel.	...	...
„	„	Madura.	.....	Luit. t/z 2 kl. J. Greve.	...	...
„	„	Samarang.	.....	„ t/z. 1 kl. C. A. W. Halvenhout.	...	...
Gouvernements	Stoomer	Hertog Bernhard.	.....	Stolte.	...	...
„	„	Draak.	.....	A. Smit.	...	...
Nederlandsche	Bark	P. Schoenmakers.	371	J. J. van Varelen.	In Reparatie.	Fraser Eaton & Co.
„	„	Nova Zembla.	382	A. J. B. Hordijk.	Nederland.	id.
„	„	Capella.	199	J. Kruisinger.	id.	id.
„	Schip	Jedo.	399	F. van Rossen.	id.	id.
Engelsche	„	Majestic.	251	J. Jones.	Ned. In Rep.	id.
„	„	Edouard Marie.	258	A. van der Kolf.	Nederland.	id.
Deensche	„	Treia.	461½	J. P. Sorenzen.	id.	id.
Nederl. Ind.	Stooms.	Kraton.	28	J. Martens.	In Reparatie.	W. Cores de Vries.
„	„	Oenarang.	223	H. Kramer.	id.	id.
„	„	Padang.	181	...	id.	id.
„	„	Palembang.	158	M. H. Munnich.	...	id.
Nederlandsche	Bark	Hendrina.	297	J. van Breen.	Nederland.	Mathieu Ebbs Ruijs & Co.
„	Schoen.	Mary Goddard.	165	F. W. Ridder.	id.	id.
„	Bark	Willem de Zwijger.	392	W. L. van den Dries.	id.	id.
„	„	Johanna Elisabeth.	333	N. Burhoven Junius.	id.	Adam & Co.
„	„	Passaroeang.	291	J. C. Strootman.	In Reparatie.	E. Ten Brinck & Co.
„	Schip	Prins van Oranje.	478	J. Hensing.	Nederland.	Mc. Lennan & Co.
„	Bark	De Tweeling Zusters.	173	F. de Jong.	id.	id.
„	„	Catharina Maria.	398	F. R. Vomkens.	id.	Anemaet & Co.
„	„	Euterpe.	267	A. Kuipers.	id.	J. F. van Leeuwen & Co.
„	„	Koning Willem III.	223	A. J. de Jong.	id.	B. van Leeuwen & Co.
„	„	Holland.	287	B. Auffmorth.	...	B. J. van Eck & Co.

Aan- en Uitvoer te Soerabaja van den 20sten November 1862.

INVOER.

Van Balie per de kotter *Gaantjai*, gez. TONNA. 120 pic. kedelee pitten, 4 pic. bala. dendeng, 53 pic. tabak, 6 pic. koedoebasten, 300 aansp. matten, OEIJ BOE.

UITVOER.

Naar Banjermassing per de Ned. Ind. bark *Kiem tiang hoat*, gezagv. TAN YOETJING. 9 pic. spijkers, 70 kn. genever, 50 pic. houtskolen, suiker, 41000 ps. jav. sigaren, 40 paar jav. gelord (? Ned.) muilen, 105 pic. rijst, 1 paard, 10 pic. 75 pic. klapper olie, 60 pic. dendeng, 6 tonnen arak, 60 pic. tamerinde, 4 kn. manufacturen en eenige kleinigheden, CHINEZEN.

Naar Riouw via Grissee per het Ned. Ind. schip *Bintang Timoor Ingkiet*, gez. THE ING THIE. 1500 pic. olie-koeken, 100 kelders arak, TAN TI KLAN.

Marktprijzen.

SUIKER No. 16 *f* 14½.—
KADJANG MATTEN *f* 7.—
ROTTING *f* 11.—
WISSELKOERS 104 % à 105 %.—

PROTESTANTSCHE EEREDIENST
Zondag den 23sten November 1862
's morgens te half negen ure
Ds. MOUNIER.

ROOMSCH-KATHOLIEKE EEREDIENST
Zondag den 23sten November 1862.
De Eerste H. Dienst te 7 ure.
De Hoogmis te 8½ ure.
Het Lof 's avonds te 6½ ure.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de REDACTIE zich verantwoordelijk, zoolang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

GEDRUKT BIJ LE ROY & CO TE SOERABAYA